

8 Ans. Et af de vigtigste knudepunkter for handlen under 1800-tallets pramfart med en af de største ladepladser, som i dag ligger ude midt i Tange Sø ved Ans Bro.
Ans. One of the most important trading hubs during the barging service in the 19th century. At the time, the town had one of the largest landing places which today, though, is situated in the middle of Tange Lake by Ans Bridge.

11 Tvilum Klosterkirke. Kirken har tilhørt et augustinerkloster og er bygget omkring 1250.
Tvilum Klosterkirke. The priory church, built around 1250, belonged to an Augustinian monastery.

12 Svostrup Bro og Kro. En af de gamle pramdragerkroer ved et vigtigt overfartssted.
Svostrup Bridge and Inn. One of the old bargeman's inns next to an important crossing point.

9 Kongensbro Brø og Kro. En af de gamle pramdragerkroer ved et vigtigt overfartssted.
Kongensbro Bridge and Inn. One of the old inns next to an important crossing point.

10 Æ swot mand. En kraftig, tjæret pæl med en fastgjort jernrulle – "en sort mand" – som pramdragerne ved hjælp af et kraftigt reb kunne bruge til at styre prammene i åens sving.
"Æ swot mand." A sturdy, tarred pole with an iron idler roller - called "a black man" - around which the bargemen wielded a cable when maneuvering the barges safely around the river bends.

Fra Sahl Rastepads til Silkeborg

Første del af strækningen går gennem smuk løvskov på kanten af den kunstige Tange Sø. I Vejerslev Skov går du på hævet træbro midt i mosen og tæt på søen. Ved Kongensbro skifter Trækstien side fra øst-til vestsiden af Gudenå. På strækningen mellem Kongensbro og Silkeborg kan du opleve to historiske pramdragerkroer, Kongensbro og Svostrup samt Tvilum Klosterkirke på den modsatte side af åen. Vil du opleve kirken tæt på, skal du over Tvilum bro. Sminge Sø er en vigtig fuglelokalitet. Flere steder kan du i ådalen læse landskabets historie om de store smeltevandsfloder, der skabte dalen, da isen smeltede bort for 15.000 år siden. På en stor del af strækningen mellem Kongensbro og Silkeborg er Trækstien renoveret og hævet.

From Sahl Rest Area to Silkeborg

The first part of the stretch runs through beautiful deciduous forest at the edge of the artificial Tange Lake. In the forest of Vejerslev Skov, you walk on an elevated wooden path in the middle of the marsh and close to the lake. At Kongensbro, the Towpath changes side from the eastern to the western side of the Gudenå. On the stretch between Kongensbro and Silkeborg, you can experience two historic bargeman's inns, Kongensbro and Svostrup, as well as the Tvilum Priory Church on the opposite side of the river. If you want to take a closer look at the church, you have to pass the Tvilum Bridge. Sminge Lake is an important bird locality. In several places in the river valley, the landscape recounts the story of the huge meltwater rivers that created the valley when the ice melted away 15,000 years ago. A large part of the Towpath between Kongensbro and Silkeborg is renovated and elevated.

Praktisk information
 Trækstien er en 76 km lang vandrerute mellem Randers og Silkeborg. Den er en enestående mulighed for at opleve Gudenåen helt tæt på. Men åen – og stien – er dynamisk, og når der er meget vand i Gudenåen, kan Trækstien være meget våd, på nogle strækninger endog oversvømmet. Forbered dig på en tur helt tæt på naturen og hold øje med gummistøvlesymbolet på kortet. Trækstien er på nogle strækninger gjort mere farbar og hævet på træbroer, og flere steder er nye projekter på vej.
Regler
 Mellem Kongensbro og Fladbro er stien fredet og i privat eje, og her gælder visse regler, som man skal kende, når man går på Trækstien:
 • Stien er åben for færdsel til fods fra kl. 6 til solnedgang
 • Hunde må med få undtagelser ikke medtages
 • Aktiviteter med mere end 50 deltagere kræver en forudgående tilladelse fra Fredningsnævnet og tillades kun fra 15. juli til 1. september.
 • Cykling forbudt
 • Ridning forbudt på hele Trækstien God tur!

Practical information

The Towpath is a 76 km/47.2 miles long hiking route between Randers and Silkeborg. It is a unique opportunity to experience the river of Gudenåen up close. But the river – and the path – is dynamic, and when the water level in the Gudenå is high, the Towpath can be very wet in places, and some stretches can even be flooded. Prepare yourself for a trip very close to nature and orient yourself by the rubber boot-symbols on the map. At some stretches, the Towpath has been renovated and elevated on wooden paths, and new projects are planned in several areas.

Rules
 Between Kongensbro and Fladbro, the path is preserved and privately owned, and here certain rules apply that you must be familiar with when hiking the Towpath:
 • The path is open to walkers from 6 a.m. to sunset
 • With a few exceptions, dogs are not allowed
 • Activities involving more than 50 persons have to be granted permission in advance from the Nature Conservancy Board and are only allowed from July 15 to September 1.
 • Cycling is not allowed
 • Riding is not allowed at all. Have a nice trip!

Byområde. Town area.
 Skov. Forest.
 Jernbane. Railway.
 Motorvej. Motorway.
 Landevej. Road.
 Mindre vej/skovvej/markvej. Minor road/gravel road.
 Sti. Path.
 TRÆKSTIEN - afmærket hovedvandrerrute. Signposted hiking trail.
 Afmærkede sidevandrerruter. Signposted walking trails.
 Parkering. Parking.
 Station. Railway station.
 Seværdighed/attraktion. Sight/attraction.
 Historisk kro. Historic inn.
 Vandrehjem. Hostel.
 Badested. Bathing place.
 Campingplads. Campsite.
 Teltplads. Primitive campsite.
 Shelter. Trail shelter.
 Toilet. Toilet.
 Madpakkehus. Picnic area.
 Rastepilads. Rest area.
 Fugletårn. Birdwatching tower.
 Legeplads. Playground.
 Stien kan være oversvømmet. The trail can be flooded.

Kort: Geodatastyrelsen og Gudenå Samarbejdet

0 km 1 km 2 km 3 km

Landskab og natur

Gudenådalen er skabt af enorme smeltevandsfloder, der løb mod havet under afsmeltningen for ca. 15.000 år siden. Flere steder i Gudenådalen kan man se såkaldte terrasser, der viser tidligere stadier af smeltevandsfloderne. I dag oplever du et smukt og varieret landskab og en rig flora og fauna. Du kan være heldig at se odderen, isfugl eller rørhøg samt de smukke insekter pragtvandnymfe og grøn kolleguldsmed.

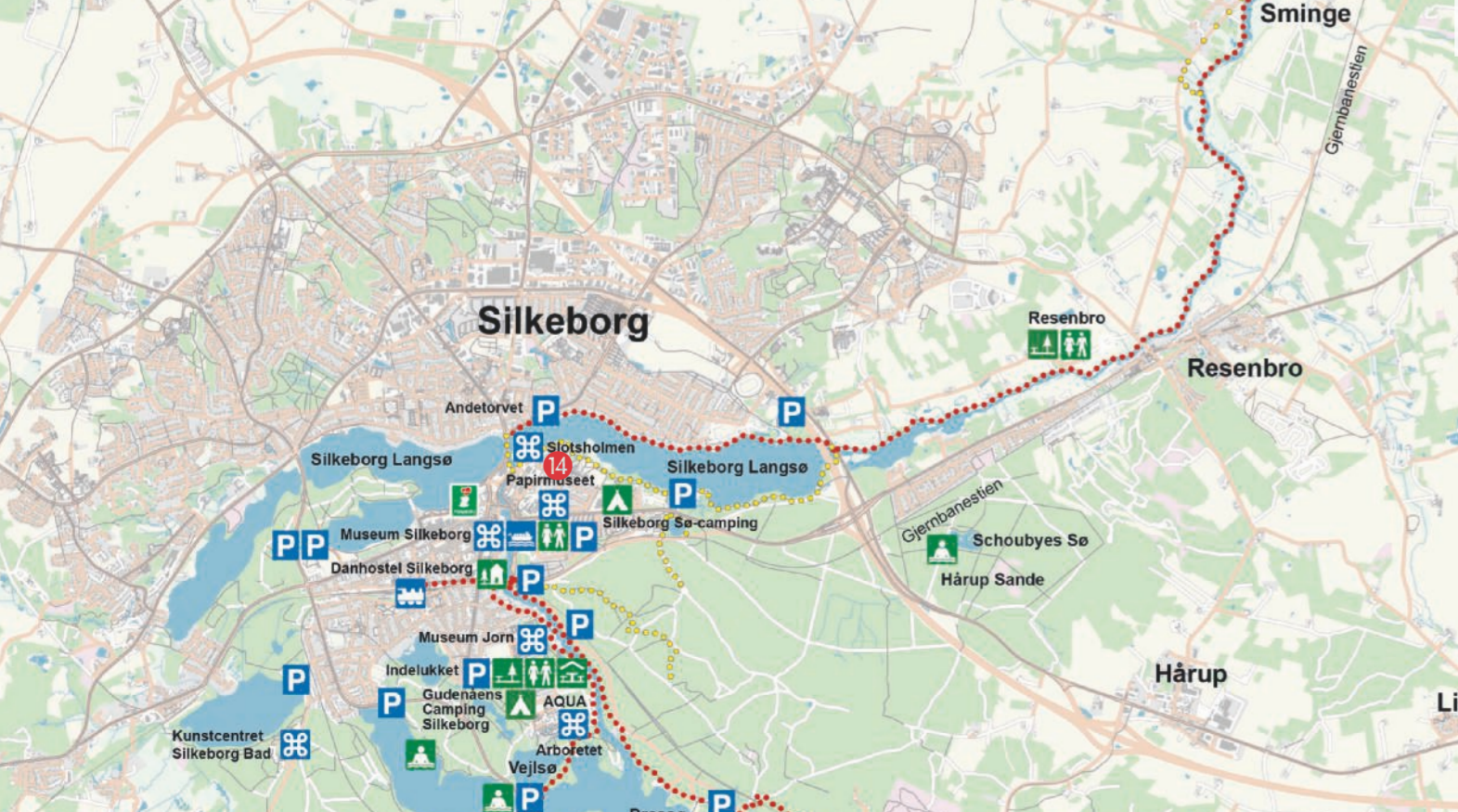
Landscape and Nature

The Gudenå River Valley was created by massive meltwater rivers which made their way to the sea during the melting-off approximately 15,000 years ago. In several places along the Gudenå River Valley, you can see the so-called fluvial terraces that bear witness to earlier stages of the meltwater rivers. Today, you experience a beautiful and varied landscape and rich flora and fauna. You can be fortunate enough to see the otter, or the western marsh harrier, and the lovely winged insects called banded demoiselle and green snaketail.

13 Sminge Sø. En af de bedste fuglelokaliteter ved Gudenåen. Søen kan opleves fra fugletårn.
Sminge Lake. One of the best bird localities by the Gudenå. Experience it from a birdwatching tower.

14 Papirfabrikken. I dag er renoveret bydel i Silkeborg. Fabrikken, som Silkeborg opstod omkring, blev grundlagt i 1844 og var storkunde hos pramdragerne.
Papirfabrikken. Today, the old paper mill is a renovated part of Silkeborg. The paper mill, around which the town of Silkeborg developed, was established in 1844 and was an important customer for the barging service.

Randers Kommune Favrskov Kommune VIBORG KOMMUNE
 Silkeborg Kommune Miljø- og Fødevarerministeriet Naturstyrelsen
 Læs mere på / Read more at traekstien.silkeborgkommune.dk

TRÆKSTIEN
 RANDERS – SILKEBORG

Fra Randers til Sahl Rasteplads

Gudenåengene mellem Randers og Langå er en stor naturoplevelse – ikke mindst når fuglene trækker forår og efterår. Fra Langå til Tange Sø følger stien jernbanen, der er lagt på det jævne terræn langs åen, og går gennem flere små stationsbyer. Landskabet omkring Gudenåcentralen er et enestående kulturlandskab. Langs Tange Sø løber stien på skovvej - den oprindelige Træksti løber på bunden af den kunstige sø.

Følgende strækninger er ofte våde:

- Mellem Fladbro og Langå. Et godt alternativ er den parallelle cykelrute 29 og gennem Langå by og sti nord for jernbanen til Åbro
- Mellem Langå og Gudenåcentralen - her kan man på de våde strækninger vælge vejen syd for åen. Mellem Ulstrup og Tange Sø er denne sammenfaldende med cykelrute 30. Mellem Ulstrup og Bamsebo Camping er Trækstien hævet på træbro.

From Randers to Sahl Rest Area

The meadows along the Gudenå between Randers and Langå offer an amazing nature experience – not least when the birds migrate in spring and autumn. From Langå to Tange Lake, the path follows the railway which was established on the level terrain along the river, passing through several small railway towns. The landscape around the hydroelectric power plant of Gudenåcentralen – also called Tangeværket - is an outstanding cultural landscape. Along the Tange Lake, the path continues on a forest road – the original Towpath runs at the bottom of the artificial lake. The following stretches are often wet:

- Between Fladbro and Langå - but a good alternative here is the parallel bicycle route 29 running through the town of Langå and along the path north of the railway to Åbro.
- Between Langå and Tangeværket – instead of the wet stretches here, you can choose the road running south of the river. Between Ulstrup and Tange Lake, this road coincides with the bicycle route 30. Between Ulstrup and Bamsebo Camping, the Towpath runs on an elevated wooden path.

Trækstien ved Ulstrup

6 Kjællinghø. Imponerende træbro over Gudenå - Danmarks største bro i rundtømmer. *Kjællinghø. Impressive wooden bridge crossing the Gudenå – Denmark's largest bridge built with roundwood.*

5 Busbjerg. En af de fineste udsigter i hele Gudenådalen med 92 m over havet. Der er sti-forbindelse hertil fra Trækstien. *Busbjerg. One of the finest vantage points of the Gudenå River Valley - measuring 92 m/301.8 feet above sea level. There is a connection from here to the Towpath.*

2 Gudenå-engene. Mellem Randers og Langå har Aage V. Jensens Naturfond genskabt engene. Her er et rigt fugleliv, der kan opleves fra flere fugletårne. I Vorup Enger græsser bisonokser. *The meadows of the Gudenå. Between Randers and Langå, the foundation of Aage V. Jensens Naturfond has recreated the meadows. Here you find a rich birdlife which can be observed from several birdwatching towers. Bison grass on the meadows of Vorup Enger.*

3 Frisenvold Laksegård. I dag kun en lille ø, men i 1800-tallet var den en af de største laksegårde i Gudenå. Laksegårdene blev fjernet af hensyn til pramfarten. Øen opstod, fordi der i 1830'erne blev gravet en kanal til prammene. *Frisenvold Salmon Weir. Today, it is only a small island, but in the 19th century, it was one of the largest salmon weirs in the Gudenå. The salmon weirs were removed in the interest of the barging service. The island came into being because a canal for the barges was dug in the 1830s.*

4 Langå. Ad Trækstien kommer du forbi den fredede Amtmand Hoppes Bro fra 1905 og gennem Langå Egeskov. Trækstien skifter side via Den Gl. Jernbanebro fra 1862. *Langå. Following the Towpath, you pass the preserved Amtmand Hoppe's Bridge from 1905 and continue through the forest of Langå Egeskov. The Towpath changes to the other side of the Gudenå by the Old Railway Bridge from 1862.*

Pramdragerskulptur af Erik Heide, Langå

7 Gudenåcentralen. Danmarks største vandkraftværk etableret i 1920. Hele anlægget med den kunstige Tange Sø udgør en velbevaret helhed. Historien fortæller på Energimuseet ved siden af. *Gudenåcentralen. Denmark's largest hydro power plant was established in 1920. The entire facility along with the artificial Tange Lake constitute a well-preserved unity. The story is told at the Energy Museum next door.*

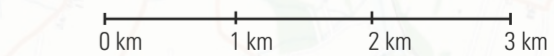
Trækstiens historie

Gudenåen var i 1800-tallet den vigtigste transportvej af varer mellem Randers og Silkeborg. Transporten foregik med fladbundede pramme, som var lastet med op til 25 tons papir, tøv og lignende. Modstrøms – fra Randers mod Silkeborg – blev prammene trukket med tove af mænd og heste fra land – og til det formål er Trækstien eller Pramdragerstien skabt. Den modsatte vej stegede man sig frem med strømmen. Langs Trækstien lå Pramdragerkroerne – flere af dem eksisterer fortsat og tilbyder hvile og god mad. Pramfarten og Trækstiens storhedstid var i 1850'erne, hvor der muligvis var op imod 120 pramme på Gudenåen.

The History of the Towpath

During the 19th century, the river of Gudenåen was the most important means of transportation for carrying goods between Randers and Silkeborg. The transport was undertaken by the flat-bottomed barges laden with up to 25 tons of paper, peat and suchlike. Against the current - from Randers towards Silkeborg - the barges were drawn with cables by bargemen or horses walking on the riverbank – and in this way the Towpath - also known as the Bargeman's Path - came into existence. The opposite direction, the bargemen used bargepoles to push their way with the current. Along the Towpath, the bargeman's inns were situated – several of these are still in operation and offer rest and good food. The heyday of the barging service and the Towpath was in the 1850s, when the number of barges sailing the Gudenå might have been around 120.

- Byområde. Town area.
- Skov. Forest.
- Jernbane. Railway.
- Motorvej. Motorway.
- Landevej. Road.
- Mindre vej/skovvej/markvej. Minor road/gravel road.
- Sti. Path.
- TRÆKSTIEN** - afmærket hovedvandrute. Signposted hiking trail.
- Afmærkede sidevandruter. Signposted walking trails.
- Parkering. Parking.
- Station. Railway station.
- Seværdighed/attraktion. Sight/attraction.
- Historisk kro. Historic inn.
- Vandrehjem. Hostel.
- Badested. Bathing place.
- Campingplads. Campsite.
- Teltplads. Primitive campsite.
- Shelter. Trail shelter.
- Toilet. Toilet.
- Madpakkehus. Picnic area.
- Rasteplads. Rest area.
- Fugletårn. Birdwatching tower.
- Legeplads. Playground.
- Stien kan være oversvømmet. The trail can be flooded.

Kort: Geoatlasstyrelsen og Gudenåsamrådet